Demény Péter

Az abszolútum joga és gyötrelme

Székely János (1929-1992) 90. születésnapjára

FEUILLETON - LXIII. évfolyam, 10. szám, 2019. március 8.

Egyébiránt nagy kísérletező volt. Írt szonettet, szonettkoszorút, filozofikus poémát, párrímeket, kisregényt, novellafüzért, esszéregényt, „duplafedelű” drámát (az említett *Mórok* másik, a Kibédiére rímelő rétege a spanyolországi kisebbség 1492 és 1516 közötti sorsa), tézisdrámát, esszét, könyvnyi poémát Dózsáról – mi kell még? Más kérdés, hogy ezt a műfaji sokszínűséget konzervatívan, a *Nyugat* nagymestereinek nyomán és hatása alatt művelte: Babits, Németh László, Szabó Lőrinc, Illyés és mások követőjeként; a minőséget öröktől fogva adott, nem az időben alakuló dolognak tekintette.

Amit az 1969-es *Soó Péter bánatá*ról mondtam, az egyfajta „szamárvezető” lehet: a kiválóság, a különb-ség egyedül van, dilemmatikus, sebezhető, kiúttalan. Ezt éli meg az 1978-as *Caligula helytartója* főszereplője, Petronius, amikor döntenie kell, beviteti-e a császár szobrát a zsidók templomába, vagy pedig nem, akkor azonban kivégzik (mellesleg nem nagy bátorság egy zsarnok országában, aki a kisebbséget is megnyomorítja, egy kisebbséget is megnyomorító zsarnokról írni?).